

TRH S ELEKTŘINOU

ORGANIZOVANÝ KRÁTKODOBÝ TRH

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou umožňuje účastníkům trhu s elektřinou optimalizovat jejich obchodní pozice i v době krátce před termínem dodávky (den, hodiny i minuty), a reagovat tak na aktuální situaci v jejich výrobním, resp. odběratelském portfoliu.

Krátkodobý trh s elektřinou je tvořen následujícími obchodními platformami:

- blokový trh,
- denní trh,
- vnitrodenní trh.

Veškeré obchody uzavřené na těchto trzích jsou zároveň automaticky započítány do obchodních pozic a účastník tak již nemusí na rozdíl od externích platform provést další dodatečnou registraci vzniklého obchodu.

Zásady obchodování na krátkodobých trzích OTE:

- poskytnutí neutrálního a bezpečného prostředí,
- podpora konkurence na trhu a zajištění nediskriminačních podmínek pro všechny účastníky,
- poskytování informací o trhu,
- anonymita a funkce centrální protistrany obchodů,
- zajištění rizik na straně finančního vypořádání transakcí i na straně fyzické dodávky komodity,
- omezování bariér vstupu nových účastníků na trh,
- poskytování cenových signálů trhu,
- propojení v rámci jednotného evropského denního a vnitrodenního trhu s elektřinou.

OBCHODNÍ PLATFORMY

Blokový trh

Organizovaný blokový trh s elektřinou umožňuje od roku 2008 kontinuálním způsobem obchodovat pevně určené bloky elektřiny na daný obchodní den. Konkrétně se jedná o standardní bloky typu Base (0:00–24:00), Peak (8:00–20:00) a Offpeak (0:00–8:00; 20:00–24:00). V roce 2020 bylo na tomto trhu obchodováno 5 GWh elektřiny.

Denní trh

Organizovaný denní trh s elektřinou je provozován od roku 2002. Od roku 2009 je propojen prostřednictvím implicitních aukcí s denním trhem na Slovensku, od roku 2012 s denním trhem v Maďarsku a od roku 2014 i s denním trhem v Rumunsku. Tato forma obchodování je také známá pod pojmem Market Coupling. Požadavky na nákup či prodej elektřiny registrovaných účastníků trhu v ČR, SR, Maďarsku a Rumunsku na následující den jsou uspokojeny společně i ze sousedních tržních oblastí bez nutnosti nákupu přenosové kapacity, a to až do výše volné přenosové kapacity na jednotlivých hranicích. Na denním trhu je možné anonymně nabízet nebo poptávat elektřinu pro libovolné hodiny dne dodávky. Výsledkem jsou uzavřené obchody na stanovené množství elektřiny a jednotná cena obchodů pro jednotlivé hodiny dne dodávky. V roce 2020 bylo na tomto trhu obchodováno 22,41 TWh elektřiny. Společnost OTE je na denním trhu s elektřinou určen Nominovaným organizátorem trhu (NEMO), který zajišťuje jednotné propojení denních nebo vnitrodenních trhů podle nařízení Komise (EU) 2015/1222.

Vnitrodenní trh

Organizovaný vnitrodenní trh s elektřinou umožňuje od roku 2004 účastníkům trhu kontinuální obchodování anonymních nabídek na obchodní hodiny daného dne dodávky, a to až do limitního času 5 minut před začátkem hodiny dodávky či odběru. Od 19. listopadu 2019 je vnitrodenní trh s elektřinou propojen s vnitrodenními trhy dalších 20 evropských států v rámci SİDC. V roce 2020 bylo na tomto trhu obchodováno 4 444 GWh elektřiny. Společnost OTE je na vnitrodenním trhu s elektřinou určen Nominovaným organizátorem trhu (NEMO), který zajišťuje jednotné propojení denních nebo vnitrodenních trhů podle nařízení Komise (EU) 2015/1222.

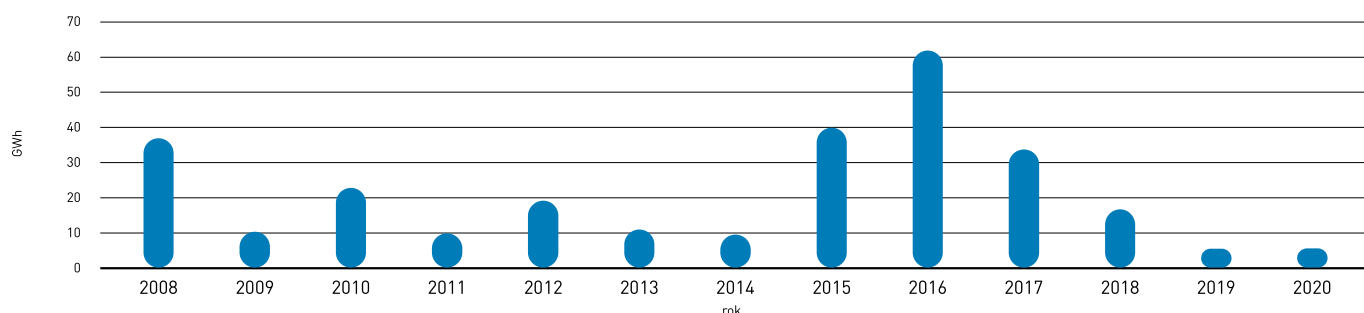
Srovnání základních parametrů jednotlivých trhů s elektřinou

	blokovaný trh	denní trh	vnitrodenní trh
forma trhu	kontinuální párování	denní aukce	kontinuální párování
obchodovaná perioda	12 nebo 24 hod.	1 hod.	1 hod.
minimální možné obchodovatelné množství	1 MW × 12 nebo 24 hod.	0,1 MWh	0,1 MWh
maximální možné obchodovatelné množství	50 MW × 12 nebo 24 hod.	99 999 MWh	999 MWh
nejmenší možný inkrement množství	1 MW × 12 nebo 24 hod.	0,1 MWh	0,1 MWh
měna obchodování	Kč	EUR	EUR
minimální možná cena	1 Kč/MWh	-500 €/MWh	-9 999 €/MWh
maximální možná cena	9 999 Kč/MWh	3 000 €/MWh	9 999 €/MWh
nejmenší možný inkrement ceny	1 Kč/MWh	0,01 €/MWh	0,01 €/MWh
možnost nulové ceny	NE	ANO	ANO
čas otevření trhu	9:30 D-5	neomezené	15:00 D-1
čas uzavření trhu	13:30 D-1	11:00 D-1	H-0:05

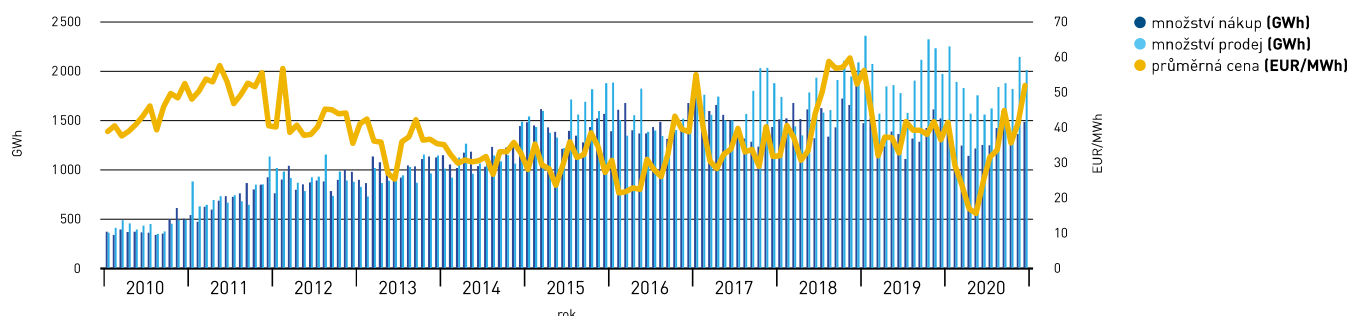

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou zaznamenal v roce 2020 celkový nárůst uzavřených obchodů. Následující grafy dokumentují vývoj obchodovaného množství a ceny na příslušných platformách v průběhu roku 2020.

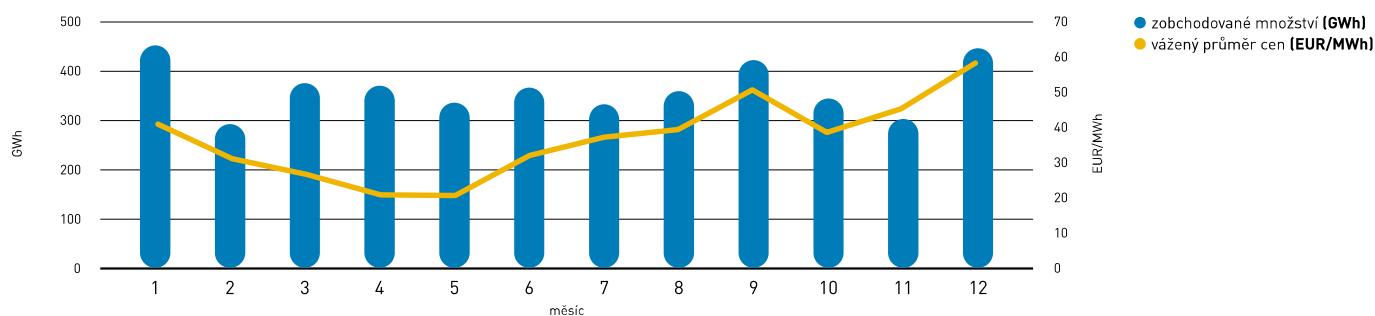
Vývoj zobchodovaného množství elektřiny na blokovém trhu v letech 2008–2020

Množství zobchodované elektřiny a průběh průměrné ceny na denním trhu po jednotlivých měsících let 2010–2020

Množství zobchodované elektřiny a průběh ceny na vnitrodenním trhu po jednotlivých měsících roku 2020

Množství zobchodované elektřiny na vnitrodenním trhu v letech 2005–2020

